Ord och begrepp för Spellista

På detta papper hittar du viktiga ord och begrepp som kan beskriva hur musik fungerar – från melodi, rytm och form till klang, text och känsla. Genom att förstå dessa byggstenar blir det lättare att analysera, beskriva och prata om musiken. Läs igenom orden och försök använda dig av dem när du skriver ditt arbete.

🎵 Ord och begrepp – musikens byggstenar

- **Melodi** – tonerna man kan sjunga eller nynna
- **Rytm** – takten, mönstret i hur ljuden kommer
- **Tempo** – hastigheten i musiken
- **Dynamik** – volym, starkt/svagt och förändringar
- **Tonart** – dur (glad) eller moll (sorgsen)
- **Instrumentering** – vilka instrument/ljud som används
- **Sångröst** – ljus, mörk, stark, mjuk, kraftfull, “viskande”
- **Genre** – musikstil, t.ex. pop, rock, rap, klassiskt, jazz, EDM
- **Text** – berättelse eller känslor i låten

🎵 Struktur och form

- **Vers** – berättar historien, varierar i text
- **Refräng** – upprepas, innehåller ofta hooken
- **Brygga** – övergång, bygger upp spänning
- **Intro/Outro** – början och slutet av låten
- **Hook** – det mest fastnande i låten, någonting som “hakar sig fast i hjärnan”

🔔 Klang och ljudbild

- **Klang** – hur ljudet färgas (mörkt, ljust, mjukt, varmt, skarpt)
- **Sound** – helhetsintryck, artistens ljudidentitet
- **Bas** – de djupa tonerna, grund i rytmen
- **Beat** – taktslag/trumkomp, särskilt i pop/hiphop/elektronisk musik
- **Harmoni/ackord** – flera toner samtidigt, skapar stämning
- **Bakgrundsljud** – effekter, samplingar, elektroniska ljud

---

🎛️Musikaliska parametrar

- **Puls** – den "osynliga takten" som man kan klappa till, BPM (hastigheten)
- **Taktart** – t.ex. 4/4 (pop/rock) eller 3/4 (vals)
- **Groove** – känslan i svänget, rytmens flow och hur instrumenten samspelar.
- **Improvisation** – musik som skapas i stunden

🎤Sång och text

- **Frasering** – hur orden och fraserna betonas
- **Artikulation** – tydlig/mumlande, mjuk/hård sångstil
- **Kör** – bakgrundssång eller flera röster tillsammans
- **Budskap** – det artisten vill säga med texten

❤️ Stämning och känsla

- **Energi** – hur upplevs låten? Intensiv eller lugn?

- **Atmosfär** – drömmande, tung, lätt, mörk eller ljus
- **Kontrast** – skillnader mellan delar (tyst/högt, snabbt/långsamt)
- **Stegring / uppbyggnad** – musiken byggs upp med ett crescendo mot ett klimax